

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

8045

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte «Pla de manteniment de calats a l'interior del Port Esportiu de Can Picafort», TM Santa Margalida (180a/2021)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 27 de juliol de 2022, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte «Pla de manteniment de calats a l'interior del Port Esportiu de Can Picafort» (TM Santa Margalida), en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons s'estableix a la lletra b) del punt 2 de l'article 13 del Decret Legislatiu 1/2020, del 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, o en l'annex 2 d'aquesta llei. Entre els projectes inclosos a l'annex 2, el projecte s'inclou al punt 9 del grup 7, Altres projectes:

Qualsevol projecte o actuació que pugui afectar els ecosistemes marins.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. S'han de complir també les prescripcions de l'article 21 del del Decret Legislatiu 1/2020, del 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

El projecte «Plan de mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» redactat per l'ambientòleg Jorge Giménez Ibáñez i l'enginyer de camins, canals i ports, Joan Josep Lemm Icks s'ubica a la bocana del Port Esportiu de Can Picafort a la Badia d'Alcúdia al TM de Santa Margalida.

La instal·lació portuària presenta una superfície total de concessió de 42.057 m², dels quals el mirall de l'aigua representa 22.593 m² mentre que la part en terra on s'ubiquen les instal·lacions representa 19.464 m². El Port Esportiu de Can Picafort compta amb un escola de vela i amb més de 150 amarratges per a vaixells entre 6 a 12 m d'eslora. Les construccions més rellevants del port esportiu, a més de les pròpies infraestructures de defensa, són l'edifici de Capitania i el local social del Club Nàutic de Can Picafort. Els serveis que ofereix el port són delimitats amb una zona habilitada per a l'aparcament dels vehicles dels usuaris del port i una explanada que realitza les funcions de varador.

El projecte «Plan de mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» consisteix en la restitució de la profunditat de l'interior de la dàrsena fins obtenir calats originals de 2 m i permetre la navegabilitat dels vaixells dins l'interior del port esportiu. La restitució dels calats es realitzarà mitjançant operacions de dragatge. Es preveu dragar 4 àrees (definides A, B, C i D) amb una superfície total de 11.108,90 m² i un volum de 4.398,36 m³.

Les operacions de dragatge i de gestió dels materials dragats varien en funció de la seva caracterització, la qual s'ha realitzat d'acord amb les «Directrius per a la caracterització del material de dragatge i la seva reutilització en aigües del Domini Públic Marítim-Terrestre» (Comissió Interministerial d'Estratègies Marines 2017). Les anàlitzes realitzades indiquen que la major part dels materials a dragar són de categoria A, que corresponen als sediments dels pantanals, mentre que els sediments de la zona més interior del port (Mollet) són de categoria C amb un major nivell de contaminants, no obstant això, tots els sediments de l'interior del port són sediments no perillosos independentment de la seva categoria. Els sediments de categoria A són susceptibles de ser abocats a la mar (excepte en zones d'exclusió) atès que la seva caracterització química indica que la concentració mitjana és inferior o igual al nivell d'acció A per tots i cada un dels contaminants analitzats segons les «Directrius per a la caracterització del material de dragatge i la seva reutilització en aigües del Domini Públic Marítim-Terrestre» mentre que

els sediments de categoria C no són susceptibles de ser abocats a la mar atès que la seva caracterització química indica que la concentració mitjana o individual d'algun contaminant és superior al nivell d'acció C, en aquest cas la concentració de tributilestany (TBT) és superior al seu nivell d'acció C.

Les operacions de dragatge i posterior gestió són les següents:

- a) La mobilització dels sediments es realitzarà a partir de mitjans mecànics, preferentment una grua dotada amb una cullera tipus bivalva ajudada per una cullera tipus pop per a materials més compactes. Aquesta grua realitzarà els treballs des d'una pontona amb pilons d'ancoratge o spuds. També es considera emprar una bomba de succió. En el cas que es detecti una ploma de terbolesa s'instal·larà una barrera d'antiterbolesa per evitar l'afecció sobre les praderies de Posidonia oceanica pròximes al port esportiu.
- b) Els materials dragats s'acumularan a la càntera de descarrega ubicada a la pontona. Després es descarregaran a la part interior del dic d'abric del port esportiu en una «piscina de decantació» en la zona de varada constituïda pel mur del dic d'abric i una sèrie de peces de formigó cúbiques amb una base de geotèxtil filtrant. Els dragats romandran a la piscina de decantació durant 3 dies. L'aigua decantada es recollirà per una canaleta fins a un separador d'hidrocarburs i de sediments i després s'abocarà a la dàrsena del port. Els sediments dipositats en la piscina es recolliran principalment amb una retroexcavadora i ocasionalment amb una pala.
- c) Els sediments de categoria A una vegada decantats s'ubicaran a l'àrea situada entre el mur del dic d'abric i l'escullera. Aquest espai serviria de contenció temporal de l'arena fins que es percoli entre els blocs de l'escullera i s'incorpori de manera gradual a la mar.
- d) Els sediments de categoria C una vegada decantats i compactats s'emmagatzemaran en saques de 2 m3 a una zona no determinada de l'àrea de varada, de forma temporal e indeterminada fins que es trobi la via de gestió més adequada com residu.

Es preveu que les operacions de dragatge dels sediments amb categoria A i C es realitzin de manera independent sense mesclar-se.

Es preveu que l'execució del «Plan de mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» sigui periòdica.

3. Avaluació dels efectes previsibles

- Durant la fase d'obra apareixen els impactes ambientals següents:

* Sobre el clima i la qualitat atmosfèrica: generació de gasos d'efecte hivernacle, principalment, però també òxids de nitrogen, partícules en suspensió, i renous com a conseqüència de la maquinària emprada per a dur a terme el dragat. La generació de gasos i partícules contaminants es considera un impacte directe negatiu, acumulatiu, no sinèrgic, no significatiu atès el caràcter puntual i l'extensió del dragat. Així mateix, també es preveu l'emissió temporal d'olors en la zona de l'explanada de varada i el dic del port com a conseqüència de la presència de matèria orgànica en els sediments durant el procés de decantació del dragat a la piscina de decantació que suposa un impacte negatiu poc significatiu atesa la seva durada, la seva extensió en la zona de varada i la seva distància al passeig marítim de Can Picafort.

* Sobre l'aigua: es preveu risc baix de contaminació aquàtica com a conseqüència de vessaments accidentals de la maquinària utilitzada per realitzar el dragat atès que la maquinària s'ubicarà sobre el moll o la pontona es considera aquest impacte com directe negatiu, compatible no significatiu. Així mateix, es preveu la presència de residus sòlids remoguts de fons de l'interior de la dàrsena del port per les operacions de dragatge, sense poder fer una estimació del seu volum. També es preveu la generació d'una ploma de terbolesa com a conseqüència de les operacions de dragatge dins l'interior del port esportiu i de la percolació del dragat dels sediments de categoria A a través dels blocs de l'escullera que suposaria un impacte negatiu significatiu sobre l'aigua atès que no es preveu la instal·lació de barreres d'antiterbolesa com a mesura preventiva per evitar l'avançament de la ploma de terbolesa dins l'interior del port cap a la bocana del port així com tampoc cap a la zona de praderies de Posidonia oceanica ubicades a prop del port esportiu quan el dragat de sediment de categoria A s'aboqui per l'escullera. La instal·lació de la barrera d'antiterbolesa com mesura correctiva proposada en el document ambiental abans de que la ploma de terbolesa arribi a les praderies de Posidonia oceanica no arribaria a temps per evitar l'afectació de la ploma de terbolesa sobre els hàbitats existents.

* Sobre els hàbitats: la potencial ploma de terbolesa com a conseqüència de l'operació de dragatge de l'interior del port i de l'entrada del dragat dins la mar des de l'escullera pot suposar l'atenuació lumínica dins l'aigua i afectar als organismes fotosintètics pluricel·lulars (Posidonia oceanica i algues fotòfiles) i un augment de la taxa de sedimentació que pot suposar l'enterrament dels organismes bentònics presents. Aquest augment temporal de terbolesa i de contaminació derivada dels dragats així com la deposició dels sediments sobre la Posidonia oceanica pot ocasionar la degradació de l'estat de conservació d'aquestes praderies.

En el document ambiental no s'ha tengut en compte l'efecte de la dinàmica litoral ni determina la zona concreta de fons marí on s'acabaran dipositant els sediments per verificar que no afectaran a les praderies de Posidonia oceanica. La manca de coneixement sobre la ubicació final del material sedimentat no permetrà fer un adequat seguiment ambiental de les repercussions del projecte sobre els hàbitats i les espècies.

A més, no s'especifiquen detalls de la periodicitat de les operacions de dragatge prevista ni el volum prevists a dragar, però el fet que aquesta operació sigui periòdica suposa la generació d'impactes acumulatius i l'acumulació indefinida de les saques amb sediments de categoria C en una zona del port sense la categoria d'instal·lació autoritzada pot generar risc de de contaminació sobre el Lloc d'Interès Comunitari (LIC)

ES5310005 Badies d'Alcúdia i Pollença i una amenaça per a la conservació dels seus hàbitats i espècies.

* Sobre les espècies: afecció dels organismes bentònics (endobentònics i epibentònics) dels fons blans del port per l'operació de dragatge i sobre les praderies de Posidonia oceanica properes al port esportiu i tota la seva flora i fauna associades.

Per tot això, es preveu un impacte negatiu significatiu sobre els hàbitats i les espècies.

* Sobre la població: afecció per l'emissió de renous com a conseqüència de la maquinària l'operació de dragatge i la percepció d'olors com a conseqüència de la descomposició de la matèria orgànica dels sediments a la piscina de decantació que suposen impactes negatius indirectes pocs significatius atesa la seva durada, la seva extensió en la zona de varada i la seva distància al passeig marítim de Can Picafort.

* Sobre el paisatge intrínsec del port: alteració de la qualitat visual per la presència de la maquinària de les operacions de dragatge al port esportiu, la qual es considera un impacte negatiu directe poc significatiu atesa la seva durada, la seva extensió en la zona de varada i la seva distància al passeig marítim de Can Picafort.

* Sobre la socioeconomia: la generació ocupació laboral per l'operació de dragatge i per l'anàlisi mediambiental tècnica de l'operació de dragatge que suposarà un impacte directe positiu poc significatiu.

* Sobre el sòl, el patrimoni cultural, la salut humana, els espais naturals protegits i sobre les infraestructures i els serveis: no es preveuen impactes ambientals.

- Durant la fase de funcionament, en el document ambiental s'indica que no es preveu cap tipus d'impacte ambiental.

- No es presenta la fase d'abandonament en el document ambiental ni hi ha cap justificació d'haver omès aquesta fase.

Es considera que s'ha realitzat una anàlisi d'impactes ambientals incompleta en el document ambiental atès que s'han deixat impactes ambientals sense analitzar (a la fase d'obra i a la fase de funcionament) per poder determinar que hi ha impactes significatius negatius generats pel pla de manteniment dels calats de l'interior de port esportiu sobre el medi ambient.

Atesa la naturalesa del pla de manteniment dels calats de l'interior de port esportiu de Can Picafort es preveu que l'efecte global sobre el medi ambient sigui significatiu ja que els efectes ambientals més negatius, com a conseqüència de la generació de plomes de terbolesa, suposen una pèrdua de qualitat de l'aigua marina i l'afecció directa sobre les praderies de Posidonia oceanica i algues fotòfiles més properes al port esportiu per l'atenuació lumínica dins l'aigua que afectarà a la seva fotosíntesi i per l'augment de la taxa de sedimentació que pot suposar el seu enterrament. Aquest augment temporal de terbolesa i de contaminació derivada dels dragats així com la deposició dels sediments sobre la Posidonia oceanica pot ocasionar la degradació de l'estat de conservació d'aquestes praderies, de l'hàbitat de fons rocós amb algues fotòfiles i a les seves espècies associades. Així mateix, la inadequada gestió dels sediments dels dragats i l'efecte acumulatiu per les operacions periòdiques de dragatge suposen la generació d'efectes ambientals negatius significatius.

A més, la única mesura correctiva proposada és la instal·lació d'una barrera d'antiterbolesa durant l'abocament del dragat dels sediments de categoria A per l'escullera del port únicament si es detecten nivells elevats de terbolesa a l'aigua per la qual cosa es considera que no s'han adoptat les mesures preventives i correctores suficients i adequades per mitigar l'efecte global sobre el medi ambient del pla de manteniment.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte:

- Direcció Insular de Medi Ambient del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca.
- Direcció Insular de Residus del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell Insular de Mallorca.
- Servei de Protecció d'Espècies del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat.
- Servei de Planificació al Medi Natural del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat.
- Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics.
- Servei de Residus i Sòls Contaminants del Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus de la Direcció General de Residus i Educació Ambiental.
- Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i de la Mar del Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic (Estratègies Marines).
- Ajuntament de Santa Margalida.
- Associació de Veïns del Port de Can Picafort.
- Amics de la Terra.

- Terraferida.
- GOB.

A dia d'avui dins l'expedient consten els informes del Servei de Protecció d'Espècies del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat, del Servei de Residus i Sòls Contaminants del Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus, del Servei de Planificació al Medi Natural del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat, de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell Insular de Mallorca, del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics i del GOB.

+ El Servei de Protecció d'Espècies del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat va concloure que s'informa favorablement sobre el projecte «Plan de Mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» al TM de Santa Margalida i es recomana l'ús de barreres d'antiterbolesa de manera preventiva.

+ El Servei de Residus i Sòls Contaminants del Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus de la Direcció General de Residus i Educació Ambiental va concloure que no pot informar favorablement el projecte «Plan de Mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» al TM de Santa Margalida per la seva gestió inadequada dels llots com a residus, procedents del dragat del Club Nàutic de Can Picafort.

+ El Servei de Planificació al Medi Natural del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat va concloure informar desfavorablement el projecte «Plan de Mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» al TM de Santa Margalida atès que les mesures preventives i correctores proposades al document ambiental no es consideren suficients per a descartar que hagi afecció de manera apreciable l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari del LIC ES5310005 Badies de Pollença i Alcúdia per les quals es va declarar aquest espai com protegit.

+ El Servei d'Ordenació del Territori de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell Insular de Mallorca va realitzar una sèrie de consideracions en relació a les activitats i els seu grau de definició que es desenvolupen en el pla de manteniment i el document ambiental respecte a les operacions de dragatge en el port esportiu de Can Picafort, en el marc del compliment dels objectius del PTIM en l'àmbit de protecció del medi natural en el seu conjunt i especialment a la franja litoral.

+ El Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics va concloure que el «Plan de Mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» s'informa favorablement, posant especial esment en aplicar les mesures preventives i correctores proposades al seu document ambiental i al compliment que d'acord amb l'article 2 punt 1.c) del Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística, durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries.

+ El GOB va considerar que el projecte «Plan de Mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» ha de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental, atesa la problemàtica detectada relativa a la mala gestió dels dragats per part del Port Esportiu i les denúncies interposades davant de Ports de les Illes Balears, la Direcció General de Residus i Agents de Medi Ambient. A més, s'indica que el GOB té constància que les mostres superen els llindars de perillositat i que no s'ha trobat cap solució per a la seva gestió per part de Ports de les Illes Balears.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

D'acord al que preveu l'article 47.5 de la Llei 21/2013, per tal de determinar si un projecte s'ha de subjectar a Avaluació d'Impacte Ambiental Ordinària s'han de tenir en compte els criteris descrits a l'Annex III que es detallen i avaluen a continuació:

1. Característiques del projecte: El «Plan de mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» consisteix en la restitució de la profunditat de l'interior de la dàrsena fins obtenir calats originals de 2 m i permetre la navegabilitat dels vaixells dins l'interior del port esportiu. La restitució dels calats es realitzarà mitjançant operacions de dragatge. Es preveu dragar 4 àrees (definides A, B, C i D) amb una superfície total de 11.108,90 m² i un volum de 4.398,36 m³. Les operacions de dragatge i de gestió dels materials dragats varien en funció de la seva caracterització, la qual s'ha realitzat d'acord les «Directrius per a la caracterització del material de dragatge i la seva reutilització en aigües del Domini Públic Marítim-Terrestre» (Comissió Interministerial d'Estratègies Marines 2017). Les anàlitzes realitzades indiquen que la major part dels materials a dragar són de categoria A, que corresponen als sediments dels pantalans, mentre que els sediments de la zona més interior del port (Mollet) són de categoria C amb un major nivell de contaminants, no obstant això, tots els sediments de l'interior del port són sediments no perillosos independentment de la seva categoria. Els sediments de categoria A són susceptibles de ser abocats a la mar (excepte en zones d'exclusió) atès que la seva caracterització química indica que la concentració mitjana és inferior o igual al nivell d'acció A per tots i cada un dels contaminants analitzats segons les «Directrius per a la caracterització del material de dragatge i la seva reutilització en aigües del Domini Públic Marítim-Terrestre» mentre que els sediments de categoria C no són susceptibles de ser abocats a la mar atès que la seva caracterització química indica que la concentració mitjana o individual d'algun contaminant és superior al nivell d'acció C, en aquest cas la concentració de tributilestany (TBT) és superior al seu nivell d'acció C.

Les operacions de dragatge i posterior gestió són les següents: a) La mobilització dels sediments es realitzarà a partir de mitjans mecànics, preferentment una grua dotada amb una cullera tipus bivalva ajudada per una cullera tipus pop per a materials més compactes. Aquesta grua realitzarà els treballs des d'una pontona amb pilons d'ancoratge o spuds. També es considera emprar una bomba de succió. En el cas que es detecti una ploma de terbolesa s'instal·larà una barrera d'antiterbolesa per evitar l'afecció sobre les praderies de Posidonia oceanica pròximes al port esportiu; b) Els materials dragats s'acumularan a la càntera de descàrrega ubicada a la pontona. Després es descarregaran a la part interior del dic d'abric del port esportiu en una «piscina de decantació» en la zona de varada constituïda pel mur del dic d'abric i una sèrie de peces de formigó cúbiques amb una base de geotèxtil filtrant. Els dragats romandran a la piscina de decantació durant 3 dies. L'aigua decantada es recollirà per una canaleta fins a un separador d'hidrocarburs i de sediments i després s'abocarà a la dàrsena del port. Els sediments dipositats en la piscina es recolliran principalment amb una retroexcavadora i ocasionalment amb una pala; c) Els sediments de categoria A una vegada decantats s'ubicaran a l'àrea situada entre el mur del dic d'abric i l'escullera. Aquest espai serviria de contenció temporal de l'arena fins que es percoli entre els blocs de l'escullera i s'incorpori de manera gradual a la mar; d) Els sediments de categoria C una vegada decantats i compactats s'emmagatzemaran en saques de 2 m3 a una zona no determinada de l'àrea de varada, de forma temporal e indeterminada fins que es trobi la via de gestió més adequada com residu.

Es preveu que les operacions de dragatge dels sediments amb categoria A i C es realitzin de manera independent sense mesclar-se.

Es preveu que l'execució del «Plan de mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» sigui periòdica.

2. Ubicació del projecte: 1. El Port Esportiu de Can Picafort forma part del Domini Públic Marítim Terrestre i s'ubica en el centre de la Badia d'Alcúdia. La totalitat de l'àmbit d'actuació es troba a la zona de serveis del Port Esportiu de Can Picafort.

L'interior del port es troba a 410 m de la zona de platja de Ses Roquetes i a 650 m de la platja de Can Picafort.

Segons les dades del visor de la IDEIB, a 100 m l'est de l'escullera del dic d'abric del port esportiu i a 150 m de la punta de l'espigó de formigó del dic d'abric hi ha taques de Posidonia oceanica amb superfícies superiors a 100 m2 mentre que a 320 m al nord de l'escullera hi ha praderies de Posidonia oceanica consolidades de gran dimensions. Les praderies de Posidonia oceanica constitueixen l'Habitat d'Interès Comunitari (HCI) prioritari 1120*. Així mateix, a la capa WMS Hàbitats marins de Mallorca, Eivissa i Formentera 2019 de la IDEIB s'indica que a la zona pròxima a tota la longitud de l'escullera del dic d'abric del port esportiu hi ha l'hàbitat de fondos rocosos amb algues fotòfiles. Segons la quadrícula 1x1 amb codi 1283 del Bioatles de la IDEIB on s'ubica la totalitat del Port Esportiu de Can Picafort no consta cap espècie catalogada ni amenaçada d'àmbit marí. A les quadrícules 1x1 amb codis 1284 i 1273 confrontades amb la quadrícula del codi 1283 hi ha l'espècie catalogada Alga de vidriers (Posidonia oceanica) dins el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenacades (RD 139/2011, de 4 de febrer, així com també a l'annex A2 de la Directiva Hàbitats i a l'annex A2 del Conveni de Barcelona.

El projecte queda fora de la Xarxa Natura 2000, no obstant això, està molt pròxim, a 50 m des de l'escullera del port i a 100 m des de la bocana del port del Lloc d'Interès Comunitari (LIC) ES5310005 Badies d'Alcúdia i Pollença i a 260 m des de l'escullera del port i a 350 m de la bocana del port de la Zona d'Especial Protecció d'Aus (ZEPA) estatal ES0000520 Espai Marí del Nord de Mallorca.

Segons el Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM), el Port Esportiu de Can Picafort no es troba afectat per cap Àrea de Prevenció de Riscos (APR) i s'ubica a la Unitat Paisatgística núm 3 (UP-3) Badies del Nord.

El port esportiu es troba en una zona turística del Pla d'Intervenció d'Àmbits Turístics (PIAT).

El paisatge intrínsec i extrínsec del port esportiu és marítim.

D'acord amb el document ambiental, no hi ha cap element de Patrimoni Històric-Artístic protegit en el port esportiu ni en el seu entorn marí.

3. Característiques del potencial impacte: Atesa la naturalesa del pla de manteniment dels calats de l'interior de port esportiu de Can Picafort es preveu que l'efecte global sobre el medi ambient sigui significatiu ja que els efectes ambientals més negatius, com a conseqüència de la generació de plomes de terbolesa, suposen una pèrdua de qualitat de l'aigua marina i l'afecció directa sobre les praderies de Posidonia oceanica i algues fotòfiles més properes al port esportiu per l'atenuació lumínica dins l'aigua que afecta a la seva fotosíntesi i per augment de la taxa de sedimentació que pot suposar seu enterrament. Aquest augment temporal de terbolesa i de contaminació derivada dels dragats així com la deposició dels sediments sobre la Posidonia oceanica pot ocasionar la degradació de l'estat de conservació d'aquestes praderies, de l'hàbitat de fons rocós amb algues fotòfiles i a les seves espècies associades. Així mateix, la inadequada gestió dels sediments dels dragats, el desconeixement del destí final dels sediments de categoria C i l'efecte acumulatiu per les operacions periòdiques de dragatge suposen la generació d'efectes ambientals negatius significatius.

A més, la única mesura correctora proposada en el document ambiental és la instal·lació d'una barrera d'antiterbolesa durant l'abocament del dragat dels sediments de categoria A per l'escullera del port únicament si es detecten nivells elevats de terbolesa a l'aigua per la qual cosa es considera que no s'han adoptat les mesures preventives i correctores suficients i adequades per mitigar l'efecte global sobre el medi ambient del pla de manteniment.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer: Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte «Plan de mantenimiento de calados en el interior del Puerto Deportivo de Can Picafort» redactat per l'ambientòleg Jorge Jiménez Ibañez, col·legiat núm. 482 del Col·legi Oficial de Ciències Ambientals de la Comunitat Valenciana, en data 8 de novembre de 2021 d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) contindrà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex VI, ambdós modificats per la Llei estatal 9/2018, així com pel que s'estableix als articles 21 i 27 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. S'hauran d'incloure els aspectes mencionats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades.

L'EIA ha d'incloure, en base a l'article 21 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament i, si escau, les mesures protectores, correctores o compensatòries. Així com també un annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, punta de demanda i les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i també la vulnerabilitat davant el canvi climàtic. També, segons l'article 27 del mateix Decret Legislatiu, l'EIA ha d'incloure una avaluació de riscos. Tota la documentació haurà d'anar signada per la persona redactora i col·laboradors.

Tal com s'estipula a l'annex VI. Estudi d'impacte ambiental i criteris tècnics de la llei 21/2013 modificada, es realitzarà un examen multicriteri de les diferents alternatives que resultin ambientalment més adequades, inclosa l'alternativa zero o de no actuació, i que siguin tècnicament viables. Es justificarà la solució proposada en funció de diversos criteris: econòmic, funcional, entre els quals hi ha l'ambiental.

Si el pressupost del projecte supera el milió d'euros, es designarà un auditor ambiental. S'hauran d'incloure, al pressupost del projecte i l'EIA, les partides mediambientals de les mesures a aplicar i el seguiment ambiental.

A més, a l'EIA s'hauran de tenir en compte, com a mínim, les consideracions següents:

1. En relació amb la categorització prèvia dels sediments dels dragats abans de les operacions de dragatge:

- S'han d'analitzar tots els paràmetres físics, químics i biològics dels sediments establerts segons les «Directrius per a la caracterització del material de dragatge i la seva reutilització en aigües del Domini Públic Marítim-Terrestre» abans de les operacions de dragatge.
- Segons les «Directrius para la caracterització del material de dragat i la seva reubicació en aigües del Domini Públic Marítim Terrestre» quan la zona de dragat o la prevista per a la reubicació del material estigui pròxima a zones de bany, com és el cas, s'haurà d'analitzar els paràmetres indicadors de contaminació fecal inclosos a la normativa estatal o autonòmica que resulti d'aplicació (Reial Decret 1370/2007, del 11 d'octubre per a la gestió de la qualitat de les aigües de bany).
- No es contempla en el pla de manteniment de l'interior del port la zona que connecta la zona D (Mollet) de la resta del canal d'accés. En aquesta zona de comunicació que no compleix amb el calat de 2 metres no s'han pres mostres. Per tant, si s'ha de procedir a realitzar una operació de dragatge en aquesta zona, s'haurà de realitzar una presa de mostres dels sediments d'acord amb les «Directrices para la caracterización del material dragado y reubicación en las aguas de dominio público marítimo-terrestre» i s'haurà d'avaluar aquesta zona de dragatge dins l'EIA.

3. Respecte a les alternatives:

- Les alternatives han de ser raonables i tècnicament i ambientalment viables. S'ha d'incloure, per a cada alternativa examinada, la identificació, la quantificació i la valoració dels efectes significatius previsibles de les activitats projectades sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del projecte.
- S'ha d'incloure l'alternativa 0 en l'EIA.
- S'ha de tenir en compte la normativa sectorial en matèria de residus per a la correcta gestió dels sediments dragats.
- Ha de quedar aclarit el procediment adoptat que s'ha de dur a terme pel que fa a la gestió dels sediments de categoria A ja que en la pàgina 16 del document ambiental l'alternativa adoptada per als sediments de categoria A suposa abocar els sediments en la piscina de decantació, per després una vegada assecats dipositar-los en l'espai amortidor entre l'escullera i el dic d'abric del port mentre en la pàgina 28 s'indica que el dragat dels sediments A s'abocarà directament, sense decantar a la piscina, a l'espai amortidor entre l'escullera i el dic d'abric del port.
- L'alternativa adoptada per als sediments de tipus C només s'indica que quedaran emmagatzemats a l'espera de solució sense especificar el destí final de la gestió d'aquests sediments. S'ha de concretar el destí final d'aquests sediments.

4. Pel que fa a l'anàlisi d'impactes ambientals:

a) S'ha d'incloure, per a cada alternativa examinada, la identificació, la descripció, l'anàlisi, la quantificació i la valoració dels efectes significatius previsibles directes o indirectes, secundaris, acumulatius i sinèrgics del pla de manteniment dels calats de l'interior del port esportiu sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, funcionament i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del pla de manteniment.

b) S'ha de realitzar una anàlisi completa dels impactes ambientals considerant:

- La dinàmica litoral i batimetria de l'entorn del port esportiu.
- La ubicació estimada dels sediments de categoria A una vegada que s'aboquin a la mar des de l'escullera i l'augment de la taxa de sedimentació estimat per descartar afeccions sobre les praderies de Posidonia oceanica i/o d'algues fotòfiles.
- El desplaçament de la ploma de terbolesa de l'interior del port esportiu durant les operacions de dragatge cap a la bocana i l'exterior del port esportiu.
- La periodicitat concreta de les successives operacions de dragatge projectades i la durada del pla de manteniment dels calats de l'interior del port esportiu per determinar els efectes acumulatius.
- Els efectes sinèrgics i acumulatius de l'aplicació del pla de manteniment dels calats de l'interior del port esportiu i el pla de manteniment dels calats de la bocana del port esportiu.
- La capacitat del decantador d'hidrocarburs i sediments per abastir els volums de dragats prevists.

5. S'han de proposar suficients i adequades mesures ambientals que permetin prevenir, corregir, i si s'escau compensar els possibles efectes adversos significatius del pla de manteniment de l'interior del port esportiu sobre el medi ambient. Al punt 8 de l'apartat Consideracions tècniques s'indica una sèrie de mesures ambientals aplicables al pla de manteniment.

9. Respecte al PVA:

- a) El PVA ha de presentar també actuacions de vigilància ambiental per als sediments de categoria A.
- b) Es considera que s'ha d'augmentar les visites per a la presa mostres de l'aigua per analitzar la seva qualitat quan es realitzin les operacions de dragatge per dur a terme un monitoratge de la qualitat de l'aigua més exhaustiu i poder prendre mesures correctores amb més celeritat.
- c) Les barreres d'antiterbolesa s'han d'instal·lar abans i durant de les operacions de dragatge i abocament i no quan hagi una superació continuada dels paràmetres de terbolesa establerts al PVA. S'hauran de desinstal·lar quan no hagi perill de dispersió de ploma de terbolesa i el material estigui totalment sedimentat.
- d) En el cas de l'aturada de les operacions de dragatge, s'ha d'indicar el valor paramètric màxim de terbolesa per poder reiniciar les operacions de dragatge.
- e) S'indica que els valors de terbolesa establerts al PVA podran ser ajustats en funció de les dades obtingudes abans de l'operació de dragatge i després de la primera mostra de la jornada, s'han d'indicar els llindars paramètrics de reajust dels valors de terbolesa.
- f) Les mesures ambientals establertes i el seu seguiment al PVA proposat són insuficients, s'han d'incloure mesures ambientals suficients i adequades per protegir el medi ambient.
- g) Totes les mesures ambientals que es puguin proposar en un PVA futur, hauran d'incloure indicadors clars i específics per fer el seguiment objectiu de l'efectivitat de cada una de les mesures correctores i preventives a cada una de les fases del Pla de manteniment. Així mateix, els indicadors hauran de presentar, en la mesura del possible, uns llindars numèrics que permetin controlar objectivament els paràmetres del seguiment ambiental. També s'hauran d'incloure les actuacions que es duren a terme en el cas que les mesures no obtinguin el resultat desitjat.
- h) S'han d'indicar les partides pressupostàries mediambientals destinades a l'execució del PVA.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013 l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a informació pública durant un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació al BOIB i si escau a la seva seu electrònica. En l'anunci de l'inici de la informació pública, l'òrgan substantiu, inclourà un resum del procediment d'autorització del projecte amb la informació mínima que assenyalava l'art. 36.2 de la Llei 21/2013.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'han de realitzar les consultes següents:

- Direcció Insular de Medi Ambient del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca.
- Direcció Insular de Residus del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell Insular de Mallorca.
- Servei de Protecció d'Especies del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat.
- Servei de Planificació al Medi Natural del Departament del Medi Natural de la Direcció General d'Espais i Biodiversitat.
- Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics.
- Servei de Residus i Sòls Contaminants del Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus de la Direcció General

de Residus i Educació Ambiental.

- Ajuntament de Santa Margalida.
- Associació de Veïns del Port de Can Picafort.
- Amics de la Terra.
- Terraferida.
- GOB.
- Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i de la Mar del Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic (Estratègies Marines).

Segon. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'aprovació del projecte en el termini màxim de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 47.4 de la Llei 21/2013.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 21 de setembre de 2022)

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

